

**College van Gedeputeerde Staten  
Statenvoorstel**

DATUM	12 juni 2018	NUMMER PS	PS2018FA01
AFDELING	Bedrijfsvoering	COMMISSIE	BEM
STELLER	drs. C.A.B. (Tom) Kooijman	DOORKIESNUMMER	06-52769546
DOCUMENTNUMMER	81D1CEB5	PORTEFEUILLEHOUDER	Straat

---

**Titel** : Nota reserves en voorzieningen provincie Utrecht 2018

---

### **Inhoudsopgave**

Ontwerpbesluit	pag. 3
Toelichting	pag. 4

Bijlage(n): Nota reserves en voorzieningen

---

Aan Provinciale Staten,

### **Inleiding**

Voor u ligt de nieuwe Nota reserves en voorzieningen 2018. In artikel 12 lid 5 van de Financiële verordening provincie Utrecht 2018 staat dat we minimaal één keer in de vier jaar een nota over reserves en voorzieningen uit moeten brengen. Met deze nota, een herziening van de vorige nota uit 2014, willen we voldoen aan deze verplichting. De nota is een aanvulling op het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV), waarin vooral definities en verslaggevingsvereisten staan. In deze nota vindt u terug hoe wij als provincie Utrecht met onze reserves en voorzieningen willen omgaan en hoe wij er voor zorgen dat een voorziening wordt ingesteld als dat nodig is en dat er - net als bij de reserves - genoeg, maar ook niet te veel geld in wordt gestopt.

Wij leggen u de nota reserves en voorzieningen provincie Utrecht 2018 ter vaststelling voor.

### *Voorgeschiedenis*

In 2014 is de nota reserves en voorzieningen door u vastgesteld (PS2014BEM01). De voorliggende nota is een herijking van deze nota.

### *Essentie / samenvatting*

In de spelregels zijn geen fundamentele wijzigingen aangebracht ten opzichte van de vorige nota uit 2014. Bij de totstandkoming van deze nota is kritisch gekeken naar ons huidig kader, mede in het licht van een uitgevoerde evaluatie. De conclusie is dat het huidig kader in veel opzichten voldoet. De oplossing is dan ook niet gezocht in meer regels en kaders, maar de nadruk wordt meer gelegd op sturing en naleving van dit kader. De belangrijkste (ongewijzigde) uitgangspunten hierbij zijn:

- 1) geen reserves tenzij er geen andere mogelijkheid is;
- 2) geen reserves kleiner dan € 1 miljoen;
- 3) het niet onnodig oppotten van geld.

In de herziening van deze nota hebben we geprobeerd alles zo leesbaar, toegankelijk en compact mogelijk te maken. Niet alleen voor de Staten maar ook voor de organisatie.

Via kader 1 en 2 in de nota spreken we af waarvoor en op welke wijze we reserves instellen. De kaders 3 en 7 geven aan op grond waarvan wij geld in reserves en voorzieningen mogen storten en onttrekken in de begroting en hoe wij hierover rapporteren in de jaarrekening. Kader 4 geeft aan in welke gevallen rente wordt toegevoegd aan de reserve. Via kader 5 en 6 geven wij aan wanneer we voor een risico een voorziening instellen en wanneer we het risico meenemen bij de bepaling van het weerstandsvermogen.

### ***Wat is er gewijzigd?***

1. De vorige nota bevatte naast het beleid ook een evaluatie van alle reserves en voorzieningen. De evaluatie van de reserves en voorzieningen vindt jaarlijks plaats als vast onderdeel van het jaarrekeningproces. Om een dubbeling te voorkomen en de wens om beleidskader en uitvoering van elkaar te scheiden bevat deze nota geen evaluatie van de reserves en voorzieningen.
2. De tweejaarlijkse op zichzelf staande evaluatie (kader 5 in de vorige nota) is vervallen om de dubbeling met de jaarlijkse evaluatie bij de jaarrekening te elimineren.
3. Naast de bovenstaande aanpassingen wordt ook ingezet om nieuwe reserves *zo veel mogelijk* in te stellen op één moment in de planning- en controlcyclus en wel bij de Kadernota. Dit moment is namelijk het moment waarop een integrale afweging wordt gemaakt tussen de te behalen doelen en de in te zetten middelen. Deze aanpassing is opgenomen in kader 2.

### ***Meetbaar / beoogd beleidseffect***

Beoogd wordt om met de nota een duidelijk kader te scheppen om als provincie Utrecht op een verantwoorde en consistente wijze met onze reserves en voorzieningen om te gaan en er voor te zorgen dat een voorziening wordt ingesteld als dat nodig is en dat er – net als bij de reserves – genoeg, maar ook niet te veel geld wordt gereserveerd binnen de (wettelijke) kaders.

### **Financiële consequenties**

De vaststelling van de nota reserves en voorzieningen 2018 heeft geen directe financiële gevolgen.

### **Bestuurlijke dilemma's / politieke gevoeligheid**

Geen

### **Overwogen oplossingsrichtingen en alternatieven**

Niet van toepassing

### **Effecten op duurzaamheid**

Niet van toepassing

Voorgesteld wordt

Gedeputeerde Staten,

Voorzitter,

Secretaris,

## **Ontwerp-besluit**

Verordening van 23-04-2018 tot

Provinciale Staten van Utrecht;

Op het voorstel van Gedeputeerde Staten van 27 maart 2018, afdeling Bedrijfsvoering, nummer ;

Gelezen de nota reserves en voorzieningen provincie Utrecht 2018;

Overwegende dat deze nota een bijdrage levert aan een verantwoorde en consistente manier waarop wij als provincie Utrecht met onze reserves en voorzieningen omgaan;

Gelet op artikel artikel 12 lid 5 van de Financiële verordening provincie Utrecht;

Besluiten:

- De nota reserves en voorzieningen provincie Utrecht 2018 vast te stellen.

Voorzitter,

Griffier,

## Toelichting

Het werken met bestemmingsreserves is kenmerkend voor organisaties zonder winstoogmerk in het algemeen en voor overheidsorganisaties in het bijzonder. Bij deze organisaties staat immers niet het maken van winst en daarmee de groei van het eigen vermogen centraal, maar het behalen van bepaalde maatschappelijke doelen. Dit soort doelen is vaak zo groot en ingewikkeld, dat ze niet in één jaar te bereiken zijn. Denk bijvoorbeeld maar aan de ontwikkeling van een vitaal landelijk gebied of de verbetering van de bereikbaarheid van onze provincie. Hierbij is het dus nodig om geld meerjarig beschikbaar te houden. Ook zijn hiervoor vaak dure eenmalige investeringen nodig, zoals de aankoop van gronden of de aanleg van een nieuwe weg. En net zoals het privé verstandig is om voor grote aankopen zoals een nieuwe auto of voor een verbouwing geld te reserveren, geldt dit ook voor ons als provincie. De bestemmingsreserves zijn de 'sparpotjes' van de provincie. En u besluit of en waarvoor geld apart gezet wordt en hoeveel er jaarlijks ingestopt en uitgegeven mag worden.

Omdat u niet zelf degene bent die de spaarpotten beheert en de uitgaven doet, is het belangrijk om goede afspraken te maken. De basis voor alle financiële afspraken tussen provinciale en gedeputeerde staten wordt gevormd door de provinciewet en het daaruit volgend Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Omdat het besluit om ergens al dan niet een reserve voor in te stellen een politieke keuze is, vind je in het BBV voor reserves vooral definities wat reserves zijn en wat hierover minimaal moet worden gerapporteerd in de jaarrekening. Hoe we als provincie met reserves willen omgaan spreken we af in deze Nota reserves en voorzieningen. De regels voor voorzieningen in het BBV laten weinig ruimte voor 'eigen' afspraken. Daarom zijn de interne regels voor voorzieningen vooral gericht op volledigheid en juistheid: hoe zorgen we er voor dat er een voorziening wordt ingesteld als dat nodig is en dat er - net als bij de reserves - genoeg, maar ook niet te veel geld in wordt gestopt.

Het onderscheid tussen reserves en voorzieningen is voor veel mensen onduidelijk en de termen worden dan ook regelmatig door elkaar of verkeerd gebruikt. Het belangrijkste verschil tussen de twee is dat u bij bestemmingsreserves een keus hebt of en waarvoor er geld opzij gezet wordt. Bij voorzieningen is dat (vrijwel) niet het geval. In artikel 44 BBV vindt u waarvoor voorzieningen moeten worden gevormd en waarvoor niet. Daarom worden reserves gerekend tot het eigen vermogen en voorzieningen tot het vreemd vermogen. Kort samengevat:

Er is sprake van een **reserve** als u de bestemming kunt veranderen.  
Er is sprake van een **voorziening** als de bestemming vast ligt.

In de spelregels zijn geen fundamentele wijzigingen aangebracht ten opzichte van de vorige nota uit 2014. Bij de totstandkoming van deze nota is kritisch gekeken naar ons huidig kader mede in het licht van een uitgevoerde evaluatie. De conclusie is dat het huidig kader in veel opzichten voldoet. De oplossing is dan ook niet gezocht in meer regels en kaders maar de nadruk wordt meer gelegd op sturing en naleving van dit kader. De belangrijkste (ongewijzigde) uitgangspunten hierbij zijn:

- 1) geen reserves tenzij er geen andere mogelijkheid is;
- 2) geen reserves kleiner dan € 1 miljoen;
- 3) het niet onnodig oppotten van geld.

In de herziening van deze nota hebben we geprobeerd alles zo leesbaar, toegankelijk en compact mogelijk te maken. Niet alleen voor de Staten maar ook voor de organisatie.

Via kader 1 en 2 in de nota spreken we af waarvoor en op welke wijze we reserves instellen. De kaders 3 en 7 geven aan op grond waarvan wij geld in reserves en voorzieningen mogen storten en onttrekken in de begroting en hoe wij hierover rapporteren in de jaarrekening. Kader 4 geeft aan in welke gevallen rente wordt toegevoegd aan de reserve. Via kader 5 en 6 geven we aan wanneer we voor een risico een voorziening instellen en wanneer we het risico meenemen bij de bepaling van het weerstandsvermogen.

### **Wat is er gewijzigd?**

1. De vorige nota bevatte naast het beleid ook een evaluatie van alle reserves en voorzieningen. De evaluatie van de reserves en voorzieningen vindt jaarlijks plaats als vast onderdeel van het jaarrekeningproces. Om een dubbeling te voorkomen en de wens om beleidskader en uitvoering van elkaar te scheiden bevat deze nota geen evaluatie van de reserves en voorzieningen.
2. De tweejaarlijkse op zichzelf staande evaluatie (kader 5 in de vorige nota) is vervallen om de dubbeling met de jaarlijkse evaluatie bij de jaarrekening te elimineren.
3. Naast de bovenstaande aanpassingen wordt ook ingezet om nieuwe reserves *zo veel mogelijk* in te stellen op één moment in de planning- en controlcyclus en wel bij de kadernota. Dit moment is namelijk het moment waarop een integrale afweging wordt gemaakt tussen de te behalen doelen en de in te zetten middelen. Deze aanpassing is opgenomen in kader 2.

## **1. Wettelijke grondslag**

Art. 12 lid 5 Financiële verordening provincie Utrecht 2018  
Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

## **2. Beoogd effect**

Beoogd wordt om met de nota een duidelijk kader te scheppen hoe wij als provincie Utrecht op een consistente wijze met onze reserves en voorzieningen omgaan en hoe wij ervoor zorgen dat een voorziening wordt ingesteld als dat nodig is en dat er – net als bij de reserves – genoeg, maar ook niet te veel geld wordt gereserveerd binnen wettelijke kaders.

## **3. Effecten op duurzaamheid**

Niet van toepassing.

## **4. Argumenten**

In artikel 12 lid 5 van de Financiële verordening provincie Utrecht 2018 staat dat we minimaal één keer in de vier jaar een nota over reserves en voorzieningen uit moeten brengen. Met deze nota, een herziening van de vorige nota uit 2014, willen we voldoen aan deze verplichting. De nota is een aanvulling op het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV), waarin vooral definities en verslaggevingsvereisten staan.

## **5. Kanttekeningen**

Niet van toepassing.

## **6. Financiën**

De vaststelling van de nota reserves en voorzieningen 2018 heeft geen directe financiële gevolgen.

## **7. Realisatie**

De werkwijze is een herijking van de bestaande kaders uit 2014. In de komende periode van vier jaar zal worden gewerkt conform de voorliggende nota.

## **8. Juridisch**

Er zijn geen bijzondere juridische aspecten aan dit voorstel verbonden.

## **9. Europa**

Niet van toepassing.

## **10. Communicatie**

Het betreft interne kaders die niet extern gecommuniceerd wordt. De nota wordt gepubliceerd op het intranet.

## **11. Bijlagen**

A. Nota reserves en voorzieningen 2018 provincie Utrecht.

## **Artikelsgewijze toelichting**

Niet van toepassing